

ZA I PRZECIW, CZYLI PARKIET I WARSTWOWA PODŁOGA DREWNIANA, A SZTUCZNA PODŁOGA LAMINOWANA.

Rozpatrując zagadnienie wyboru rodzaju podłogi z punktu widzenia ekologii, samopoczucia, czy nawet pewnej tradycji wydają się, że oba naturalne rozwiązania są najlepszymi dla człowieka.

W dekadzie lat 90, czyli dekadzie sztucznych podłóg laminowanych jedno i drugie rozwiązanie ma charakter ponadczasowy, jednakże znaczne różnice w produkcji, w montażu, w renowacji i w użytkowaniu wpływają na taki a nie inny wybór podłogi w naszym mieszkaniu.

Już nie tylko w Europie zachodniej obserwuje się nagły, niewiarygodny wprost powrót do podłóg naturalnych, jest to spowodowane przykrym doświadczeniem, jakiego doznali użytkownicy podłóg sztucznych. Poza tym udowodniono, że natura uwrażliwia i rozwija młode organizmy, wpływa na prawidłowe ukształtowanie osobowości i uświadamia nasze miejsce w kosmosie. Nie ma chyba człowieka, który uczyłby swoje dzieci przyrody pokazując fototapetę na ścianie zamiast naturalnego lasu.

Powrót do naturalnych podłóg przybrał wręcz formę pewnej filozofii życia codziennego, często nawet w skrajnej postaci objawia się zapotrzebowaniem na wiejskie podłogi ze szparami, szczotkowane, postarzone, na powrót olejowane i woskowane. Niezależnie jednak od formy wykończenia powierzchni jestem pewien, że zapotrzebowanie na naturalne podłogi drewniane będzie tylko rosło.

Aby użytkownik miał możliwość obiektywnego wyboru rodzaju podłogi drewnianej przedstawię z punktu widzenia parkieciarza pluse i minusy gotowej, polakierowanej lub wyolejowanej, trójwarstwowej deski, typowego parkietu z litego drewna i udającej naturalną podłogi laminowanej.

MIEJSCE PRZEZNACZENIA

Ze względu na grubość warstwy obłogu (ok. 3,5 mm) drewniana podłoga warstwowa jest z pewnością rozwiązaniem mniej trwałym w porównaniu z tradycyjnym litym parkietem. Jednakże w strefie mieszkaniowej nie ma to znaczenia. Warstwa obłogu z twardego drewna gwarantuje przy odpowiedniej pielęgnacji trwałość ok. 25 - 30 lat, czyli radość dla dwóch pokoleń. Przy dzisiejszym konsumpcyjnym stylu życia sądzę, że po około 15 - 20 latach pokolenie naszych dzieci będzie po nas zmieniało wystrój mieszkań i choćby tylko dlatego ulegać będzie tendencji zmiany podłóg.

Gotowa podłoga warstwowa nadaje się również na powierzchnie biurowe. Rodzaj obciążeń takich pomieszczeń gwarantuje użytkowanie podłogi przez ok. 10 - 15 lat oczywiście pod warunkiem prawidłowej pielęgnacji. Tutaj zastosowanie litego parkietu niewiele zmieni, gdyż częstotliwość

zmian wystroju i wyposażenia biur jest jeszcze większa. Trwałość dobrych paneli laminowanych w takich obiektach to maksymalnie 5 lat pod warunkiem, że wytarcia na krawędziach, które najczęściej powstają już po roku, nie będą przez klienta postrzegane jako element szpecący. Oczywiście w jednym i drugim przypadku muszą być zachowane wszystkie warunki prawidłowej eksploatacji podłóg drewnianych a w szczególności miękkie kółka w fotelach i przeciwślizgowe maty pod krzesłami.

Przewaga parkietu litego będzie widoczna tylko na podłogach tanecznych, halach sprzedaży, terminalach lotnisk, ciągach pieszych, tam ze względu na ekstremalne użytkowanie z pewnością będzie potrzeba częstszych renowacji. W pomieszczeniach tych niestety nawet najtwardsze podłogi laminowane ulegną błyskawicznej degradacji.

W pomieszczeniach biurowych mocno obciążonych, gdzie klient wchodzi na parkiet zostawiwszy

pewna ilość piasku na wycieraczkach stosuje się coraz częściej deski warstwowe, tym bardziej, że część z producentów jak Barlinek S.A. stosuje lakiery inwestycyjne znacznie bardziej odporne na ścieranie i zarysowanie.

Sale sportowe znacznie częściej są wykończone w parkiecie litym niż warstwowym, chociaż ten drugi daje poza trwałością wyjątkową powierzchnią elastycznością, chroniąc stawy skokowe i kolanowe. Właśnie takie konstrukcje podłóg sportowych osiągają dzisiaj najwyższe parametry. Podłogi laminowane na podłogi sportowe nie są stosowane, a właściwie na takie posadzki się nie nadają.

Możliwość renowacji

Podłogi warstwowe są często postrzegane jako niemożliwe lub trudne do renowacji. Opinia taka wiąże się z grubością warstwy obłogu. Oczywiście zdają sobie sprawę, że część rzemieślników nie posiada dobrych profe-

sjonalnych maszyn, ale znając polski rynek parkieciarski śmiało stwierdzam, że już w każdym większym mieście jest firma posiadająca taki sprzęt, a z czasem z pewnością takich firm będzie więcej. Przy użyciu specjalnych maszyn można wyszlifować deskę warstwową o grubości obłogu 3,5 mm aż czterokrotnie. Ten imponujący wynik gwarantuje długie użytkowanie podłogi. Panele laminowane są produktem jednorazowym i nie podlegają renowacji.

MOŻLIWOŚĆ RENOWACJI

Podłogi warstwowe są często postrzegane jako niemożliwe lub trudne do renowacji. Opinia taka wiąże się z grubością warstwy obłogu. Oczywiście zdaję sobie sprawę, że część rzemieślników nie posiada dobrych profesjonalnych maszyn, ale znając polski rynek parkieciarski śmiało stwierdzam, że już w każdym większym mieście jest firma posiadająca taki sprzęt, a z czasem z pewnością takich firm będzie więcej. Przy użyciu specjalnych maszyn można wyszlifować deskę warstwową o grubości obłogu 3,5 mm aż czterokrotnie. Ten imponujący wynik gwarantuje długie użytkowanie podłogi. Panele laminowane są produktem jednorazowym i nie podlegają renowacji.

CZAS MONTAŻU

Wydaje się, że dzisiaj w budownictwie ogromne tempo wykańczania mieszkań osiągnęło punkt krytyczny. Z pewnością jednak w niedalekiej przyszłości zostaniemy zmuszeni, aby czas ten został jeszcze znacznie skrócony. Mając do dyspozycji tak mało czasu wykonawca często nie ma możliwości zastosowania innego rodzaju materiału jak panelowa deska drewniana warstwowa lub panelowa podłoga laminowana. Parkiet tradycyjny wymaga znacznie dłuższego montażu i

wykończenia powierzchni.

SPECYFIKA ZACHOWANIA SIĘ DREWNA W WARUNKACH ZMIENNYCH WILGOTNOŚCI.

Ogromne ilości wody zastosowane do zapraw cementowych, tynkarskich i klejowych w nowym budownictwie ogólnie wpływają na znacznie podwyższoną wilgotność powietrza i podkładów. Drewno jako materiał wrażliwy na wilgoć zawsze będzie reagował na niekorzystne warunki atmosferyczne pęcznieniem a potem kurczeniem się. Biorąc pod uwagę te czynniki muszą obiektywnie stwierdzić, że wartość pracy drewna w panelowych podłogach warstwowych w tym samych gatunkach drewna jest znacznie mniejsza niż w podłogach z drewna litego. W parkietach litych przez zastosowanie bardzo dobrego profesjonalnego kleju można nieco ograniczyć pracę drewna pod warunkiem zastosowania jednakowoż bardzo dobrego jakościowo podkładu. W parkietach panelowych warstwowych natomiast praca drewna ograniczona jest nawet do 70 % tylko przez redukcję naprężeń w trzech warstwach drewna ułożonych krzyżowo. Takie parkiety leżą spokojniej i nie sprawiają kłopotów użytkownikom. Inaczej podłogi laminowane szczególnie te tanie, o wysokiej nasiąkliwości i braku hydrofobizowanych krawędzi, są bardzo wrażliwe na podwyższoną wilgotność nawet podczas mokrego lata.

WYMAGANIA, CO DO RODZAJU PODKŁADU I SPOSOBY MONTAŻU PODŁÓG.

Standardowym wymaganiem, co do podkładu jest, aby było równe, mocne i niepyłące. Nie mając dobrego podkładu nie powinniśmy stosować przyklejanych parkietów litych gdzie zachodzi przeniesienie naprężeń pracy drewna przez sztywny klej na ja-

strych.

Problemu takiego nie ma w momencie stosowania technologii pływającej deski warstwowej lub podłogi laminowanej. Czy na podkładzie drewnianym, czy cementowym wymagania, co do jakości podbudowy są minimalne, ponieważ materiał taki układa się na podkładzie a nie doń przykleja. Jedyne wymagania to, aby podkład był suchy przeciwieństwie równy.

W przeciwieństwie do tradycyjnych parkietów litych nie potrzeba również wielkiej fachowej wiedzy parkieciarskiej i ciężkiego sprzętu, można więc przy odrobinie wyobraźni położyć podłogę pływającą samodzielnie.

AKUSTYKA

Negatywną cechą podłóg pływających jest ich podwyższona akustyka. Tutaj parkiet tradycyjny przyklejany do jastrychu ma znaczną przewagę. Podłoga drewniana ma zdecydowaną przewagę nad laminatami, ułożona pływająco posiada głośność niższą o ok. 10 db. Oczywiście są już obecne na rynku i coraz bardziej się upowszechniają systemy doskonałych gęstych podkładów wygłuszających ze specjalnych płyt pilśniowych, czy mat regulacyjnych i korkowych. Aby wyeliminować akustykę podłóg warstwowych drewnianych niektóre firmy takie jak Barlinek S.A. wprowadziły możliwość montażu podłóg przyklejając je do podkładu. Niestety nie wszystkie konstrukcje podłóg warstwowych do takiego montażu się nadają.

HIGIENA

Niezwykle trudno przychodzi mi porównanie obu produktów drewnianych i podłóg laminowanych pod względem higieny i ekologii. Obie podłogi drewniane spełniają najwyższe wymagania i naprawdę są bardzo „humanitarne” w stosunku do człowieka

w porównaniu np. z laminatami. Jednakże w parkiecie litym ze względów oszczędnościowych zachodzi jeszcze niestety niebezpieczeństwo zastosowania u inwestora tanich klejów smołowych z policyklicznymi węgowodorkami aromatycznymi i benzopirenem, lub tanich lakierów z zawartością formaldehydu. Materiały te są już bardzo rzadko stosowane, ale ciągle obecne na rynku. Podłogi warstwowe natomiast poddane są procesowi obróbki chemicznej wprost na taśmie w fabryce, a stosowane bezemisyjne lakiery po utwardzeniu promieniami UV są zupełnie neutralne i wg najostrejszych norm nie wykazują żadnej szkodliwości. Podobnie podłogi laminowane nie wykazują stężenia szkodliwych związków ponad dopuszczalne normy, co nie oznacza, że są całkowicie bezemisyjne.

Jest to ważne gdyż całe społeczeństwa potrafią cierpieć na alergię nie upatrując zdrady w otaczających nas sztucznościach. Genetyczne uszkodzenia nie są spowodowane wacaniem naturalnej żywicy w lesie, ale życiem wśród imitacji nieudolnie naśladowujących naturę. Zawsze zastanawiałem się jak długo można bez stresu patrzeć na podłogę laminowaną, w której co piąta deska jest taka sama. Jak długo można mieć świadomość, że sąsiad nad nami i pod nami ma takie same panele, na których stoją identyczne laminowane meble w tych samych miejscach? Póki, co nie zastąpiono naszych zmysłów postrzegania dyskieta i mimo, że sobie tego nie uświadamiamy monotonia wokół nas zawsze prowadzi do stresu. Być może w przyszłości wśród ludzi zaprogramowanych ta monotonia będzie zbawienna, ale dzisiaj człowiek jako jednostka powinien walczyć o każdy skrawek natury w swoim otoczeniu. Codzienna szeroko pojęta higiena jest gwarantowana przez wolność w działaniu, nie wyobrażam sobie przyjemności w siedzeniu gołym tyłkiem na sztucz-

nej podłodze ani podniecenia w uprawianiu na niej seksu. Nie są to przesadne porównania, ale odpowiedź na powszechne socjotechniki i huraoptyzm producentów paneli laminowanych. Poza tą higieną psychiczną, utrzymanie czystości na każdej z omawianych podłóg jest podobnie proste i raczej nie sprawia kłopotów.

MOŻLIWOŚĆ WYBORU WZORU

Tutaj przewaga parkietu litego i podłóg laminowanych jest nie kwestionowana. Deski warstwowe są produkowane z najczęściej w jednym nieregularnym, ale bardzo popularnym cegiełkowym wzorze, lub we wzorze dużej deski okrętowej, ale dopiero parkiet tradycyjny stwarza możliwość kombinacji wzorów i wstawek. Nie byłbym jednak w zgodzie z prawdą nie wspominając, że naprawdę dobrzy fachowcy przy użyciu dobrej klasy zgrębiarek i frezarek potrafią „wyczarować” różne bordiury i wstawki nawet na parkiecie gotowym. Sztuka ta jednak jest trudna i przez to niedostępna dla wszystkich. Podłogi laminowane również są dostępne w wielu wzorach i kolorach, ale nie jest to wynik działania natury tylko komputerowy nadruk na płycie nośnej przykryty melaminą lub laminatem – poprzez sztuczność wzoru często jest on imitacją a nie wierną kopią, mimo że od lat producenci usiłują to uczynić.

KOSZTY UŁOŻONEJ PODŁOGI.

W tych porównaniach jednym z ważniejszych elementów są koszty. Zdecydowanie niska cena podłóg laminowanych wpływa jeszcze na ich popularność, szczególnie wśród mniej zamożnych inwestorów. Nie jest jednak prawdą, że tanie podłogi laminowane są konkurencyjne do podłóg drewnianych. Uważam, że inwestor, mający 25zł na 1 m² nie jest klientem na pod-

łogę drewnianą ani warstwową, ani tradycyjną klepkową. Poza tym ktoś, kto miał już podłogę laminowaną przez ostatnie 5 lat bardzo rzadko układa ją ponownie i jeśli nadal nie ma istotnych funduszy na drewno, kupuje wykładzinę.

PODSUMOWANIE.

Jak widać z tych kilku uwag „za” i „przeciw” każda podłoga drewniana ma przewagę w zastosowaniu nad sztucznymi podłogami laminowanymi. Pomimo, że jestem przeciwnikiem sztuczności, nie chcę być jednak złym prorokiem dla tego sektora podłóg i uważam z całym przekonaniem, że długo jeszcze będą one na rynku, mam nadzieję coraz bardziej udoskonalone i z prawdziwymi informacjami, co do zakresu i możliwości użytkowania. To nie są podłogi „z dożywotnią gwarancją” i milionami obrotów ścieralności. Z drugiej strony Europa już doceniła wiedzę naszych dziadków i niedoceniane przez chwilę podłogi drewniane ponownie wracają tylko, że powszechniej w formie paneli warstwowych niż tradycyjnego parkietu. Udział procentowy sprzedaży podłóg warstwowych w ogólnej liczbie podłóg drewnianych w takich państwach jak Niemcy dochodzi do 80%, a w Szwecji nawet 99%. Życzyłbym sobie, aby podłogi warstwowe były dobrze postrzegane przez branżę i ciepło przyjęte przez parkieciarzy. W przeciwnym razie ci ostatni stracą najwięcej. Mam nadzieję, że również polski inwestor w niedalekiej przyszłości powszechnie powróci do natury i zakupi drewnianą podłogę, niezależnie od wyboru jej rodzaju, kładąc tym samym kres sztuczności.

Czesław Bortnowski
mistrz posadzkarstwa,
parkieciarstwa,
rzeczoznawca